

ΒΥΖΑΝΤΙΝΑ ΧΡΟΝΙΚΑ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΤΟΥ ΙΓ' ΤΟΜΟΥ.
ВИЗАНТИЙСКІЙ ВРЕМЕННОИКЪ
ПРИЛОЖЕНІЕ КЪ XIII ТОМУ.
№ 1.

ACTES DE L'ATHOS.

~~~~~
IV.

ACTES

DE

ZOGRAPHOU

PUBLIÉS

PAR

W. REGEL, E. KURTZ ET B. KORABLEV.

— * * * —

САНКТПЕТЕРБУРГЪ.
ТИПОГРАФІЯ ИМПЕРАТОРСКОЙ АКАДЕМИИ НАУКЪ.
Вас. Остр., 9 лин., № 12.
1907.

Напечатано по распоряжению Императорской Академии Наукъ.
С.-Петербургъ, Декабрь 1907 года.

Непремѣнный Секретарь. Академикъ *С. Ольденбургъ.*

Préface.

Un petit nombre des actes du monastère de Zographou a déjà été publié antérieurement. Florinsky a fait l'édition de quelques actes d'après les photographies de Sévastianov. Quelques autres actes ont été édités par Aprilov, l'archimandrite Léonide, Bodiensky, Zachariae von Lingenthal, Gelzer etc.

Outre ces éditions, comme la principale source nous servaient les photographies de Pierre Sévastianov qu'il avait pris en 1859 — 1860 pendant son voyage au Mont Athos. Je réussis à en retrouver les négatives au musée de Roumiantsev à Moscou et à en prendre des copies. Les copies de la collection de l'évêque Porphyre Ouspensky me servirent aussi comme source importante et je regrette bien que la plupart de ces copies ne donnent qu'un extrait des actes qui manque d'exactitude.

Durant mon voyage au Mont Athos en 1896 j'eus l'occasion de compléter ces actes. Les éditions et les copies principalement des actes grecs ont été collationnées par moi avec les originaux aux archives du monastère et complétées, les autres actes grecs et slaves y ont été copiés. Il ne manque que quatre actes slaves que je n'avais plus le temps de copier; on m'en avait promis des photographies et je regrette bien de ne les avoir pas reçues. Je ne remplis qu'un agréable devoir en remerciant le vénérable higoumène et les moines hospitaliers du monastère pour leur appui aimable à mes travaux.

Ce sont M. Éd. Kurtz à Riga et M. Basile Korablev à St. Pétersbourg qui se sont chargés de l'édition le premier des actes grecs et l'autre des actes slaves; ils ont aussi préparé l'index des noms propres.

W. Regel.

LIX.

7074—1566, mois de juillet, indiction IX.

Païse, archevêque de Bulgarie et de Serbie, détermine les émoluments des prêtres à l'éparquie d'Italie.

† Παΐσιος ἐλέφ θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος τῆς ἀγίας Ἰουστινιανῆς Ἀχριδῶν καὶ πάσης Βουλγαρίας, Σερβίας καὶ τῶν λοιπῶν.

---

44 χριστονόμου. 54 ἀφορισμένος. 55 συμπαντί. 56 δύστινον. 59 διαλειφθέντι.

LIX. Original aux archives de Zographou. Copie de Porphyre Ouspensky p. 195—203.

(Ἡ μετριότης ἡμῶν) ἐν φροντίδι οὔσα, συνεδριαζόντων καὶ τῶν ἀρχιερέων τῆς ἡμετέρας καθολικῆς ἐκκλησίας Χριστοῦ, ὑπὲρ τῶν τοῦ ἱεροῦ καταλόγου Γραικῶν τε καὶ Ἀλβανιτῶν, ἱερομονάχων, κληρικῶν τε καὶ ἱερέων καὶ παντὸς ἐκκλησιαστικοῦ τάγματος τῶν κατοικούντων ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ τῆς Ἰταλίας καὶ ἐν ταῖς ἐνορίαις αὐτῆς, Ἀπουλία, Ἀπρούτζα, Βασιλικάτα, 5 Καλαβρία, Σικελία, Μελίτη, Δαλματία καὶ ἐν πᾶσι τοῖς δυτικοῖς μέρεσι, θεσπίσαντες ἐκυρώσαμεν ἵνα ἅπαντες οἱ λαϊκοὶ Γραικοὶ τε καὶ Ἀλβανίται ὁ καθ' ἕκαστος παρέχειν κατ' ἔτος ἐνοριατικὸν ἀνά ἕκαστον ζευγος βοῶν, ὁ κέκτηται, τοῖς ἱερεῦσιν αὐτῶν σίτου τούμενον ἕν, κατὰ τὸ μέτρον τῆς Νεαπόλεως· οἱ δὲ μὴ ἔχοντες βόας, παρεχέτωσαν τὴν τιμὴν τοῦ ῥηθέντος σίτου τουμένου ἑνός· ἐν δὲ τῇ εὐχῇ τῶν λεχῶν καρλίον ἡμισυ, ἐν δὲ τῇ τεσσαρακονθήμερῳ εὐχῇ τῆς ἀποκαθάρσεως καρλίον ἕν, ἐν δὲ τῷ θείῳ βαπτίσματι ὁ ἀνάδοχος καρλίον ἕν· περὶ δὲ τῆς εὐλογήσεως τῶν στεφανουμένων νεονύμφων, ἐν μὲν τῷ πρώτῳ στεφάνῳ καρλίον ἕν, ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ καρλία δύο, ἐν δὲ τῷ τρίτῳ καρλία τρία· ἐν τοῖς σαρανταριοῖς δὲ καρλία εἰκοσιπέντε, ἐν δὲ τοῖς εὐχελαίοις καρλία τρία, ἐν δὲ τῇ θείᾳ ἱερουργίᾳ καρλίον ἡμισυ, ἐν δὲ τῷ ἐνταφιασμῷ τῶν λειψάνων παρέχειν ἐκάστῳ ἱερεῖ καρλίον ἕν. οὕτως γίνεσθαι διοριζόμεθα, καθὼς ἔθος ἐστὶ καὶ τῷ ἡμετέρῳ πατριαρχίῳ τῆς πρώτης Ἰουστινιανῆς Ἀχριδῶν· καὶ γὰρ ἐκ τούτων τῶν εἰσοδημάτων δεῖ ἐκτρέφεσθαι τοὺς προειρημένους ἱερεῖς καὶ πάντας τοὺς τοῦ ἱεροῦ καταλόγου. οὕτω 20 γὰρ καὶ ὁ κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς ὁ θεὸς ἡμῶν διετάξατο τοῖς τὸ εὐαγγέλιον καταγγέλλουσι, ἐκ τοῦ εὐαγγελίου αὐτοὺς διατρέφεσθαι· οὕτω καὶ ὁ ἱερός Παῦλος πρὸς Κορινθίους φησὶν· οἱ τὰ ἱερά ἐργαζόμενοι ἐκ τοῦ ἱεροῦ ἐσθίουσιν· φασὶ δὲ καὶ οἱ θεοὶ πατέρες, ὅτι διὰ τῶν προσευχῶν καὶ λειτουργιῶν τῶν ἱερέων, τῶν προσφερομένων ὑπὲρ τε τῶν ζώντων τε καὶ κοιμημένων, 25 μεγάλην αὐτοὶ καρποῦνται τὴν ἄνεσιν καὶ ὠφέλειαν. διὸ καὶ κοινῇ τὴν ἐκκλησίαν οὕτω ποιεῖν ἐπιτρέπουσιν, παρὰ τῶν ἀγίων ἀποστόλων τοῦτο λαβόντες ὡς εἴρηται. οὕτως οὖν καὶ ἡμεῖς κελεύομεν χορηγεῖν τοῖς ἱερεῦσιν, ὡς ἄνωθεν ἔφημεν, μετὰ πάσης τιμῆς καὶ ὑποταγῆς καὶ εὐπειθείας· ἢ γὰρ πρὸς τοὺς ἱερεῖς τιμὴ εἰς αὐτὸν οἶδε τὸν θεὸν διαβαίνειν, οὗ τὸν τόπον ἐπέχουσιν ἐπὶ γῆς. καὶ ὅς δ' ἂν ἀντιλέγειν αὐτοῖς τολμᾶ, τῆς τε παρὰ τοῦ θεοῦ ὀργῆς καὶ ἀγανακτήσεως τεύξεται καὶ τοῖς παρὰ τῆς ἡμῶν μετριότητος ἐκκλησιαστικοῖς ἐπιτιμίαις καθυποβληθήσεται. ἔτι διοριζόμεθα, τοὺς ἅπαντας ἱερεῖς τε καὶ τοὺς λοιποὺς τοῦ ἱεροῦ καταλόγου μὴ 30 τολμᾶν ἄνευ θελήματος καὶ γράμματος τοῦ ἰδίου ἀρχιερέως ἢ καὶ τῶν το-

1 ἢ — ἡμῶν gratté.
32 τῆς τοῖς παρ' ἡμῶν

22 καταγγέλουσι.
35 τολμῶν.

23 I Cor. 9, 13.

26 ὠφέλιαν.

ποτηρητῶν αὐτοῦ ἐξέρχεσθαι τῆς ἑαυτῶν ἐνορίας καὶ εἰς ἑτέραν ἀφικέσθαι, ἀλλὰ καθ' ἕκαστον μένειν ἐν ἧ ἐκλήθη ἐνορία, ἵνα μὴ ἀκαταστασίαι καὶ στάσεις γίνωνται εἰς ἀλλήλους. οὕτως οὖν κελεύομεν γενέσθαι ἐξ ἀποφά-
σεως. οἱ δὲ μὴ πειθόμενοι τῷ ἡμετέρῳ καθολικῷ τε καὶ συνοδικῷ προστά-
40 γματι, εἰ μὲν ἱερεῖς εἶεν, ἀργίᾳ ἀσυγγνώστῳ καταδικασθήσονται παρὰ τοῦ ῥηθέντος ἀρχιερέως· εἰ δὲ τῆς ἀργίας καταφρονήσῃαν, ἐν φρουραῖς ἐμβληθήσονται παρ' αὐτοῦ καὶ ζημιωθήσονται προστίμῳ χρηματικῷ κατὰ τὸ δόξαν τῷ ῥηθέντι ἀρχιερεῖ· τοὺς δὲ λαϊκοὺς τῆς τε μεῖζονος καὶ τῆς ἐλάσσονος τύχης ἀφορισμῷ καὶ ἀναθέματι ὑποδίκους εἶναι καὶ ἀσυγχωρήτους
45 καὶ τῆς ἐκκλησίας ἀποβλήτους καὶ μετὰ θάνατον ἀλύτους εἰς τοὺς αἰῶνας. οὕτω οὖν ἀποφώναντες ἐκυρώσαμεν γίνεσθαι ἐξ ἀποφάσεως ἐν ταῖς προειρημέναις ἐπαρχίαις εἰς τε ἱερεῖς καὶ λαϊκοὺς· καὶ γὰρ εἰς τὴν περὶ τούτων δόλωσιν καὶ ἀσφάλειαν ἐγεγόνει καὶ τὸ παρὸν συνοδικὸν καὶ ἀποφασιστικὸν γράμμα παρὰ τῆς ἡμῶν μετριότητος καὶ ἀπεδόθη εἰς χεῖρας τοῦ ῥηθέντος
50 πανιερωτάτου μητροπολίτου πάσης Ἰταλικῆς ἐπαρχίας καὶ τῶν ἐνοριῶν αὐτῆς, Ἀπουλίας, Ἀμπρούτζης, Βασιλικάτα, Καλαβρίας, Σικελίας, Μελίτης, Δαλματίας, ὑπερτίμου καὶ καθολικοῦ ἐξάρχου πάσης δύσεως τοῦ ἐν ἀγίῳ πνεύματι ἀγαπητοῦ ἀδελφοῦ καὶ συλλειτουργοῦ τῆς ἡμῶν μετριότητος κυροῦ Τιμοθέου, ὅπως κηρύξη καὶ βεβαιώσῃ αὐτὸ ἐφ' ὅλης τῆς Ἰταλικῆς αὐτοῦ ἐπαρχίας καὶ τῶν προειρημένων ἐνοριῶν αὐτῆς. μενέτω δὲ ἀπαρ-
55 ρασάλευτος καὶ ἀπαράθραυστος ἡ ἡμῶν ἀπόφασις εἰς τοὺς αἰῶνας. ἐδόθη ἐν τῷ πατριαρχίῳ τῆς πρώτης Ἰουστινιανῆς Ἀχριδῶν καὶ κατεσφραγίσθη μετὰ τῆς ἡμετέρας καθολικῆς σφραγίδος τοῦ εὐαγγελισμοῦ τῆς ὑπεραγίας θεοτόκου μετὰ κηρίου πρασίνου, καὶ ὑπεγράφη ἰδίᾳ χειρὶ μετὰ πρασίνης
60 εἰς ἀσφάλειαν καὶ βεβαίωσιν, ἐπὶ ἔτους ἀπὸ κτίσεως κόσμου ἑπτακισχιλιοστοῦ ἑβδόμηκοστοῦ τετάρτου, ἀπὸ τῆς ἐνσάρχου οἰκονομίας Χριστοῦ τοῦ θεοῦ ἡμῶν χιλιοστοῦ πεντακοσιοστοῦ ἐξηκοστοῦ ἔκτου, μηνὶ ἰουλλίῳ, ἡν-
δικτιῶνος ἐνάτης.

† Παῖσιος ἐλέφ θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος τῆς πρώτης Ἰουστι-
65 νιανῆς Ἀχριδῶν καὶ πάσης Βουλγαρίας, Σερβίας καὶ τῶν λοιπῶν.

Fil de soie avec la bulle de plomb de l' archevêque Païse.

LX.

7074—1566, mois de juillet, indiction IX.

Païse, archevêque de Bulgarie et de Serbie, conformément à une décision synodale, nomme l'évêque de Corytza Timothée métropolitain d'Italie.

Ἡ μετριότης ἡμῶν, τὴν προστασίαν τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἐγχειρισθεῖσα προνοία Θεοῦ, ἀνάγκην ἔχει διὰ τὴν ὑποταγὴν τοῦ κυρίου ποιμένας τε καὶ διδασκάλους ἐν ταῖς ὑπ' αὐτοῦ τελούσαις μητροπόλεσι τε καὶ ἐπισκοπαῖς ἀποκαθιστᾶν, ὅπως τὸ ἐν αὐταῖς τοῦ Χριστοῦ λογικὸν ποίμνιον διὰ τῆς αὐτῶν προστασίας καὶ διδασκαλίας 5 ἐπὶ νομάς ἄγει τῆς σωτηρίας καὶ τῆ κατὰ Θεὸν ἐκτρέφει πολιτεία. τοίνυν εὐρῶν τὴν ἐπαρχίαν τῆς Ἰταλίας χηρεύουσιν, μετὰ καὶ τῶν ἐνοριῶν αὐτῆς, ἧτοι Ἀπουλίας, Ἀμπρούτζης, Βασιλικάτα, Καλαβρίας, Σικελίας, Μελίτης, Δαλματίας καὶ παντὸς δυτικῷ μέρους, τοῦ ἀποιχομένου ἱερωτάτου μητροπολίτου κυρίου Παφνουτίου, ἡ μετριότης ἡμῶν οὐ μικρὰν φροντίδα 10 ποιουμένη ἐγκαταστήσαι ἀντ' ἐκεῖνου ἕτερον μητροπολίτην, ἵνα μὴ τὸ ἐν αὐτῇ χριστώνυμον τοῦ κυρίου ποίμνιον ἀποίμαντον εἴη, δεῖν ἐγνωμεν ἐπισκέψασθαι περὶ τούτου ὡς ἡμῖν σύνηθες. ψήφῳ τοίνυν κανονικῶς γενομένη παρὰ τῆς ἡμῶν μετριότητος μετὰ τῆς ἱεράς συνόδου, ἐπεὶ εὐρέθη ἄξιος καὶ ἀρμόδιος εἰς ταύτην τὴν ἐπαρχίαν ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος κύριος 15 Τιμόθεος, τὸ μοναδικὸν μὲν ἐνδυσάμενος σχῆμα ὡς εἶπεῖν ἐξ ἀπαλῶν ὀνύχων, καλῶς δὲ ἐν αὐτῷ διαπρέψας καὶ θεαρέστως, τοῦτον τῇ ἐπικλήσει τοῦ παναγίου καὶ τελεταρχικοῦ πνεύματος καὶ χάριτι, νομίμως καὶ κανονικῶς ἐκ τοῦ πρὸ ἡμῶν νομίμου ἀρχιεπισκόπου τῆς ἀγίας Ἰουστινιανῆς Ἀχιρῶν κυρίου Νικάνωρος τὴν χειροτονίαν δεξάμενον ἐπὶ τὸν τῆς ἀγιο- 20 τάτης ἐπισκοπῆς θρόνον Κοριτζᾶς, ἡ μετριότης ἡμῶν τῇ ἐπικλήσει τοῦ παναγίου καὶ ζωοποιῦ πνεύματος μετὰ τῆς ἱεράς συνόδου τῶν ἀρχιερέων, θείᾳ ψήφῳ λέγω μεταθέσεως, τοῦτον αὐτὸν μετατίθεμεν ἐκ τῆς αὐτῆς ἀγιωτάτης ἐπισκοπῆς Κοριτζᾶς εἰς τὴν ἀγιωτάτην μητρόπολιν Ἰταλίας, τοῦ εἶναι καὶ ὀνομάζεσθαι ἴδιον μητροπολίτην, εἰς τὸ ἀρχιερατεῦειν Γραι- 25 κῶν τε καὶ Ἀλβανιτῶν τῶν κατοικούντων ἐν αὐτῇ κατ' ἐπαρχίας, ἧτοι Ἀπουλίαν, Ἀμπρούτζαν, Βασιλικάτα, Καλαβρίαν, Σικελίαν, Μελίτην, Δαλματείαν καὶ εἰς πᾶν μέρος δυτικὸν, ὑπέρτιμον καὶ καθολικὸν [καὶ] ἔξαρχον,

ἐφ' ὄρου ζωῆς αὐτοῦ. ἐχέτω τοίνυν ὁ ῥηθεὶς ἱερώτατος μητροπολίτης κύ-
 30 ριος Τιμόθεος πᾶσαν ἐξουσίαν παρὰ τῆς ἡμῶν μετριότητος, εἰσέρχεσθαι εἰς
 τὰς προειρημένας ἐπαρχίας καὶ οἰκεῖν ἐν αὐταῖς, κρίνειν τε καὶ διορθοῦν
 πᾶν γένος Γραικῶν τε καὶ Ἀλβανιτῶν, ἐκκλησιαστικῶν τε καὶ λαϊκῶν, ἀπο-
 καθιστᾶν τε κατὰ τόπους καὶ πόλεις καὶ χώρας καθολικούς (ἐξάρχους) καὶ
 35 τοποτηρητὰς αὐτοῦ. ἔτι δὲ ἐχέτω ἄδειαν καὶ ἐξουσίαν ὁ αὐτὸς ἱερώτατος
 ἀρχιερ(εὺς Τιμόθεος καὶ) τελειοῦν ἅγιον μῦρον καὶ ἅγιον ἔλαιον καὶ χρίειν
 τοὺς ὀρθοδόξους χρι(στιανούς καὶ) τὰ αὐτῶν τέκνα, παρέχειν τε καὶ συγχω-
 ρητικὰ γράμματα, πρὸς δὲ καὶ ὀφφικιάλους τε καὶ κληρικούς καὶ σταυρο-
 φόρους καὶ (πάντα τὰ ἄλλα) ὀφφικία τῆς ἐκκλησίας ἐγκαθιστᾶν, εὐαγεῖς τε
 40 ἐπιτήδειος εἶη. ὀφείλει τοίνυν ὁ ῥηθεὶς ἱερώτατος μητροπολίτης ὁ ἐν ἀγίῳ
 πνεύματι ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ συλλειτουργὸς τῆς ἡμῶν μετριότητος ἐλθὼν
 εἰς τὴν λαχοῦσαν αὐτῷ θεόθεν ἐπαρχίαν, ἐπιλαβέσθαι αὐτὸν αὐτῆς μετὰ
 τῶν ἐνοριῶν αὐτῆς, μετὰ τοῦ ἱεροῦ συνθρόνου συγκαθιδρύσεως, ἔχειν τε αὐ-
 τὴν μετὰ πάντων τῶν προσόντων αὐτῆς κτημάτων τε καὶ δικαιωμάτων, πᾶ-
 45 σαν σπουδὴν τιθέναι ὑπὲρ τε συστάσεως καὶ βελτιώσεως αὐτῆς, διδάσκειν
 τε τὸν ἐν αὐτῇ χριστῶνυμον τοῦ κυρίου λαόν, πολλὴν τὴν σπουδὴν καὶ
 ἐπιμέλειαν τῶν ψυχῶν αὐτῶν ἐνδεικνύμενον, εἰς πάντα τὰ σωτήρια καὶ
 ψυχοφελῆ δόγματα τύπον γενόμενον τοῖς πᾶσι τῷ καθ' ἑαυτὸν ὑποδείγ-
 ματι, ἀναγνώστας σφραγίζειν, ὑποδιακόνους τε καὶ διακόνους χειροτονεῖν
 50 καὶ εἰς τὸ τοῦ πρεσβυτέρου ἀξίωμα προβιβάζειν, πνευματικούς πατέρας
 ἐγκαθιστᾶν, θείους καὶ ἱερούς ναοὺς καθιεροῦν καὶ πάντα τᾶλλα ἀρχιερα-
 τικὰ ποιεῖν ἀκωλύτως, ὡς γνήσιος καὶ καθολικὸς ποιμὴν τῆς αὐτῆς ἀγιω-
 τάτης ἐπαρχίας μετὰ τῶν ἐνοριῶν αὐτῆς, ἦτοι Ἀπουλίας, Ἀμπρούτζης,
 Βασιλικάτα, Καλαβρίας, Σικελίας, Μελίτης, Δαλματίας, ὑπέρτιμος καὶ
 55 καθολικὸς ἐξάρχος πάσης δύσεως καὶ ὧν καὶ καλούμενος. ὀφείλουσι δὲ καὶ
 οἱ ἐκεῖσε εὕρισκόμενοι Γραικοὶ τε καὶ Ἀλβανῖται, ὀσιώτατοι ἱερομόνα-
 χοι καὶ πνευματικοί, ἐντιμότεστοι κληρικοί τε καὶ σταυροφόροι, εὐλαβέστα-
 ται ἱερεῖς, εὐγενέστατοι ἄρχοντες καὶ ἅπας ὁ τοῦ κυρίου χριστῶνυμος
 λαός, ὑποδέξασθαι αὐτὸν ἀσπασίως, παρέχειν τε αὐτῷ τὴν προσήκουσαν
 60 ἀρχιερεὶ τιμὴν τε καὶ εὐπείθειαν καὶ τὸ διηνηκεὶς μνημόσυνον καὶ ὑπακού-
 ειν αὐτοῦ, ἐφ' οἷς ἂν ἔχει λέγειν αὐτοῖς ψυχοφελέσι τε καὶ σωτηριώδεσιν. ἢ
 γὰρ πρὸς αὐτὸν τιμὴ καὶ εὐπείθεια πρὸς ἡμᾶς διαβήσεται καὶ δι' ἡμῶν εἰς
 θεόν, οὐ τὸν τόπον ἐπέχει ὁ ἀρχιερεὺς ἐπὶ τῆς γῆς οἶδαμεν. εἴ τις δὲ ἀντι-
 λέγειν αὐτῷ πειραδείη καὶ ἀντιπράττειν, ὁ τοιοῦτος, καὶ ὅποῖος ἄρα καὶ

εἶη, καὶ τῆς παρὰ τοῦ θεοῦ ὀργῆς καὶ ἀγανακτήσεως τεύξεται καὶ παρὰ 65
 τῆς ἡμῶν μετριότητος ἐκκλησιαστικῶ ἐπιτιμίῳ καθυποβληθήσεται. πρὸς
 τούτοις δὲ ὀφείλουσιν ἀπονέμειν αὐτῷ ἀλογοπράκτως καὶ ἀταράχως ἅπαντα
 τὰ ἐκκλησιαστικά δικαιώματα, οἱ μὲν ἱερεῖς κατ' ἔτος κανονικὸν καρλία
 πέντε, ἀπὸ δὲ τῶν ἐνοριῶν αὐτῶν ἄς λαμβάνουσιν ἐκ τῶν κοσμικῶν δοῦ-
 ναι τῷ ῥηθέντι ἀρχιερεῖ τὸν ἀποδεκατισμὸν, τὰ μὲν καρλία πέντε κατ' 70
 ἔτος ὡς ἐλευθερώσαντι αὐτοὺς τῶν βασιλικῶν δικαιωμάτων καὶ ἀγγαριῶν
 καὶ πρὸς οἰκείωσιν τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ τῷ ἀρχιερεῖ, τὸν δὲ δεκατισμὸν, ὅτι
 παρ' αὐτοῦ χειροτόνηται· ὁμοίως καὶ οἱ προχειροτονηθέντες ἐφ' ἐτέρου
 ἀρχιερέως τὸν αὐτὸν δεκατισμὸν παρεχέτωσαν· οἱ δὲ ἱεροδιάκονοι καρλία
 τρία, οἱ δὲ ἀναγνώσται καρλία δύο· καὶ ἅπαντα τὰ δικαιώματα τῶν συν- 75
 οικεσιῶν τῶν λαϊκῶν, Γραικῶν τε καὶ Ἀλβανιτῶν. λαμβάνει δὲ ἐκ πάν-
 των τῶν εἰσοδημάτων αὐτῶν ὁ αὐτὸς ἀρχιερεὺς, διακελυόμεθα, ἐκ τοῦ σί-
 του, οἴνου καὶ ἐλαίου καὶ τῶν λοιπῶν παντοδαπῶν καρπῶν αὐτῶν ἀλογο-
 πραγῆτως τὸν ἀποδεκατισμὸν, ἀπὸ δὲ τῶν (συνοικ)εσιῶν αὐτῶν ἐκ μὲν
 τοῦ πρώτου καρλία τρία, ἐκ δὲ τοῦ δευτέρου καρλία ἕξ, ἐκ δὲ τοῦ τρίτου καρ- 80
 λία δώδεκα. μηδεὶς δὲ τῶν ἱερέων τολμάτω εὐλογῆσαι συνοικέσιον ἄνευ
 θελήματος καὶ γράμματος τοῦ ἀρχιερέως ἢ καὶ τῶν τοποτηρητῶν αὐτοῦ.
 ἔτι δὲ καὶ ἐν τοῖς ἐκκλησιαστικαῖς δικαιώμασι, ἦτοι ἐν λειψάνοις, ἐν πανη-
 γύρεσι καὶ ἐν εὐχελαιαῖς, εἰς πάσας τὰς ἐκκλησίας Γραικῶν τε καὶ Ἀλβα-
 νιτῶν τῶν τε εἰσοδημάτων αὐτῶν ὁ αὐτὸς ἀρχιερεὺς ἐχέτω τὴν ἐξουσίαν 85
 λαμβάνειν τὴν ἀπαρχὴν ἦτοι ἀποδεκατισμὸν ἐκ πάντων ἐπίσης. πρὸς τού-
 τοις δὲ δίδομεν τῷ αὐτῷ ἱερωτάτῳ ἀρχιερεῖ ἐξουσίαν στερεάν καὶ δύναμιν
 ἐν τε ἐκκλησιαστικαῖς καὶ πολιτικαῖς πράγμασιν τοῦ λύειν τε καὶ δεσμεῖν
 πάντα τὰ δεσμοῦ καὶ λύσεως ἄξια· ἔφη γὰρ ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χρι-
 στὸς τοῖς ἱεροῖς ἀποστόλοις καὶ διὰ τῶν ἀποστόλων πᾶσι τοῖς ἔ(χου)σι τούτων 90
 τὸν τόπον ὡς διαδόχοις τό· ὅσα ἂν λύσητε ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται λελυμένα ἐν τῷ
 οὐρανῷ καὶ ὅσα ἂν δήσητε, ἔσται δεδεμένα, διὰ τῆς χάριτος τοῦ παναγίου καὶ
 τελεταρχικοῦ πνεύματος. ὁμοίως δὲ δίδομεν αὐτῷ ἐξουσίαν κρίνειν ἅπαντας
 τοὺς τοῦ ἱερατικοῦ κλήρου καὶ τὰ δόξαντα αὐτῷ κατὰ νόμους ἀποφαίνεσθαι
 τελῶς τε καθαίρειν καὶ συγχωρεῖν ἐν τε εἰρκτῇ ἀσφαλίξειν αὐτοὺς καὶ 95
 λαμβάνειν ποινὴν τε καὶ πρόστιμον παρ' αὐτῶν· μηδεὶς οὖν ἐναντίος ὀφ-
 θεῖη αὐτῷ τῷ ἱερωτάτῳ μητροπολίτῃ· πρὸς τούτοις δὲ ἔρευαν τὰ συνοικέ-
 κεία, κρίνειν τε καὶ διορθοῦν αὐτά. ἔτι δὲ διορίζομεθα μὴ τολμᾶν τοὺς
 εἰρημένους κληρικούς κατὰ τοῦ ῥηθέντος ἀρχιερέως ποιεῖν συνόδους ἢ πα-

68 εἰ μὲν 72 προσοικείωσιν. 73 χειροτόνηται. 79 ἀπὸ μὲν τοῦ πρώτου
 (mais sur ἀπὸ est ajouté ἐκ). 83 πανηγύρεσι. 90 τούτοις. 91 Matth. 18, 18.
 93 τελεταρχικοῦ. 96 ἐναντίως.

100 ρασυναγωγὰς κατὰ μόνας ἄνευ γνώμης αὐτοῦ· πάντας δὲ τοὺς ἐν λαϊκῷ σχήματι ὄντας Γραικοὺς τε καὶ Ἀλβανίτας τῆς τε μεζίζονος καὶ τῆς ἐλάσσονος μοίρας περιπίπτοντας ψυχικοὺς ἐγκλήμασιν ὁ αὐτὸς ἀρχιερεὺς ἐχέτω τὴν ἐξουσίαν διορθοῦν.· μηδεὶς δὲ τῶν πολιτικῶν ἀρχόντων ἐχέτω ἄδειαν κατὰ τοῦ ρηθέντος ἀρχιερέως οὔτε μὴν κατὰ τῶν ἀποφάσεων αὐτοῦ· ἔτι
 105 δὲ δίδομεν αὐτῷ ἄδειαν κατὰ τόπους καὶ πόλεις καὶ χώρας προβάλλειν καθολικοὺς ἐξάρχους, τοὺς δὲ προσερχομένους ἀφιερῶσαι ἑαυτοὺς τῇ ἐκκλησίᾳ, πιστοὺς λέγω, δέχεσθαι καὶ βεβαιοῦν αὐτοὺς πρὸς διόρθωσίν τε τῶν ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων καὶ ὑπηρεσίαν τῶν ἁγίων τοῦ θεοῦ ἐκκλησιῶν, ἀποκαθιστᾶν τε σοφοὺς ἄνδρας καὶ ῥήτορας ἐν ταῖς τοῦ θεοῦ ἐκκλησι-
 110 σίαις, ὅπως ὁ χριστῶνυμος τοῦ κυρίου λαὸς ἐκτρέφεται πνευματικῇ τροφῇ. ἔτι δὲ κελεύομεν, ὅπου ἂν βουλευθῆ ὁ ρηθεὶς ἀρχιερεὺς, κατοικεῖν, ἢ εἰς πόλιν ἢ εἰς κώμην ἢ εἰς μοναστήρια ἢ εἰς ἱερέων οἶκον, ὅσας ἂν βούλοιοτο ἡμέρας προσμεῖναι ἐκεῖσε, μηδεὶς ἀντιλέγειν αὐτῷ, ἀλλὰ καὶ τὴν δαπάνην αὐτῷ χορηγεῖτωσαν καὶ τοῖς ὑπηρετοῦμένοις αὐτῷ καὶ τοῖς ἵπποις αὐτοῦ.
 115 εἰς αἰδίον δὲ τοῦ πράγματος μνήμην διὰ τοῦ παρόντος γράμματος ἦτοι πράξεως βεβαιοῦμεν καὶ ἀποκυροῦμεν τὸν ρηθέντα ἱερώτατον μητροπολίτην μετὰ πάντων τῶν ρηθέντων καὶ προσηκόντων αὐτῷ δικαιομάτων ἐν αὐτῇ τῇ ρηθείσῃ ἐπαρχίᾳ καὶ ἐνορίᾳ αὐτῆς. μηδεὶς οὖν τῶν ἱερέων ἢ λαϊκῶν προφανῶς ἢ λαθραίως βουλευθείη σκάνδαλα προξενῆσαι τῷ εἰρημένῳ ἱερω-
 120 τάτῳ ἀρχιερεῖ· εἰ δὲ τι τῶν τοιούτων τολμήσει ποιῆσαι, ὅπερ μὴ γένοιτο, ἐν ὀνόματι τῆς ἁγίας τριάδος τῆς ζωοποιοῦ καὶ ζωαρχικῆς καὶ ἀδιαίρετου, τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος, εἰ μὲν ἱερεὺς εἴη, ἔστω ἀργὸς πάσης ἱερατικῆς καταστάσεως· εἰ δὲ καὶ τὴν ἀργίαν καταφρονήσει, ἔστω καὶ εἰς ἀφορισμὸν ὑπόδικος· ἂν δὲ καὶ τὰς ἀράς ταύτας καταφρονήσει,
 125 ἐν εἰρκτῇ ἐμβληθῆτω παρὰ τοῦ εἰρημένου ἀρχιερέως, ζημιούσθω δὲ προστίμῳ, ὡς αὐτῷ δοκεῖ τῷ ἀρχιερεῖ. εἰ δὲ λαϊκὸς εἴη, ἔστω ἀφωρισμένος καὶ ἀσυγχώρητος καὶ ὑπόδικος τῷ ἀναθέματι καὶ μετὰ θάνατον ἄλυτος εἰς τοὺς αἰῶνας καὶ ἔξω τῆς ἐκκλησίας Χριστοῦ. πρὸ πάντων δὲ τούτων ὀφεί-
 130 λει καὶ αὐτὸς ἔχειν ὁ ἱερώτατος μητροπολίτης ὑπακοὴν καὶ εὐπειθεῖαν ἐφ' ἡμᾶς καὶ εἰς τὴν καθολικὴν μεγάλην ἐκκλησίαν. εἰς γὰρ τὴν τούτων δήλωσιν ἐγεγόνει καὶ ἡ παροῦσα πράξις συνοδικῶς παρὰ τῆς ἡμῶν μετριότητος καὶ ἐπεδόθη τῷ ρηθέντι ἱερωτάτῳ μητροπολίτῃ Ἰταλίας καὶ ταῖς ταύτης ἐπαρχίαις, Ἀπουλία, Ἀμπρούτζα, Βασιλικάτα, Καλαβρία, Σικελία, Μελίτη, Δαλματία, ὑπερτίμῳ καὶ ἐξάρχῳ πάσης δύσεως τῷ ἐν ἁγίῳ

101 τοῖς τε μεζίζονος καὶ τοῖς ἐλάσσονος. 113 ἐκεῖσαι 114 αὐτῶν χωρηγήτων.

120 τις. 123 ἄργειαν. 132—133 ταῖς ταύταις, il faudrait écrire καὶ τῶν ταύτης ἐπαρχιῶν etc.

πνεύματι ἀγαπητῶ ἀδελφῶ καὶ συλλειτουργῶ τῆς ἡμῶν μετριότητος κυρίῳ 135
 Τιμοδέῳ, ἐν τῷ πατριάρχῳ τῆς ἁγίας Ἰουστινιανῆς ἤτοι Ἀχριδῶν καὶ
 κατεσφραγίσθη τῇ ἡμετέρᾳ καθολικῇ σφραγίδι τοῦ εὐάγγελισμοῦ τῆς
 ὑπεραγίας θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας μετὰ κηρίου πρασίνου καὶ
 ὑπεγράφη ἰδίᾳ χειρὶ μετὰ πρασίνης, καθὼς ἔθος ἔστι τῇ ἡμετέρᾳ ἐκκλησίᾳ,
 εἰς βεβαίωσιν καὶ ἀσφάλειαν τῶν ἐντυγχανόντων ταύτῃ τῇ πράξει, ἐπὶ 140
 ἔτους ἀπὸ κτίσεως κόσμου ἑπτακισχιλιοστοῦ ἐνενηκοστοῦ τετάρτου, ἀπὸ δὲ
 τῆς ἐνσάρχου οἰκονομίας Χριστοῦ τοῦ θεοῦ ἡμῶν χιλιοστοῦ πεντακοσιοστοῦ
 ὀγδοηκοστοῦ ἕκτου, μηνὶ ἰουλίῳ, ἰνδικτιῶνος ἐνάτης.

† Παΐσιος ἐλέφ θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Ἀχριδῶν τῆς πρώ-
 τῆς Ἰουστινιανῆς καὶ πάσης Βουλγαρίας, Σερβίας καὶ τῶν 145
 λοιπῶν.

LXI.

1583, mois d' octobre, indiction XII.

Jérémie, patriarche oecuménique, confirme la décision du Conseil central de l' Athos au sujet d' un différend sur les limites entre les monastères d' Ésphigménou et de Zographou.

† Ἱερεμίας ἐλέφ θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως νέας Ῥώμης καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης:

Ὅσιώτατε Πρῶτε τοῦ ἁγιωνύμου ὄρους καὶ ἡ λοιπὴ σεβασμία σύναξις, υἱοὶ κατὰ πνεῦμα ἀγαπητοὶ τῆς ἡμῶν μετριότητος, χάρις εἴη ὑμῖν ἅπασι καὶ εἰρήνη καὶ ἔλεος ἀπὸ θεοῦ παντοκράτορος. τὴν ἀναφορὰν ὑμῶν, ἣν πρὸ ὀλίγου πρὸς ἡμᾶς ἀπεστείλατε, ἐδεξάμεθα καὶ τὰ ἐν αὐτῇ πάντα καλῶς ἔγνωμεν. γράφετε δὲ ἡμῖν, ὅπως, διαφορομένων τῶν Ζωγραφετῶν 5
 μετὰ τῶν Ἐσφιγμενιτῶν καὶ ἐνοχλουμένων αὐτῶν περὶ τινος τόπου, ἐξελέξατε γνώμη συνοδικῇ ἄνδρας θεοσεβεῖς, ἐκ μὲν τῆς μεγάλης Λαύρας τὸν ὀσιώτατον γέροντα κῦρ Βενιαμίν, ἐκ δὲ τοῦ Βατοπεδίου τὸν γέροντα κῦρ Νεκτάριον, ἐκ δὲ τῶν Ἰβήρων τὸν ἐν ἱερομονάχοις κῦρ Κάλλιστον τὸν εὐλαβῆ γέροντα, ἐκ δὲ τοῦ Χελανταρίου τὸν καθηγούμενον καὶ ἱερομόνα- 10
 χον κῦρ Παγίσιον, ἐκ τοῦ Κασταμονίτου τὸν κῦρ Ἰγνάτιον τὸν γέροντα

140 πράξι.

LXI. Original aux archives de Zographou. Copie de Porphyre Ouspensky p. 227—228.

1 ἁγιονύμου.